

**Звіт декана юридичного факультету
Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна
д.ю.н., проф. Серьогіна Віталія Олександровича
за 2023/2024 навчальний рік**

Юридичний факультет Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна функціонує згідно з чинним законодавством України, відповідно до наказу ректора про створення юридичного факультету, Положення про юридичний факультет, Положення про освітню діяльність у ХНУ імені В.Н. Каразіна, Плану роботи факультету, інших локальних актів Університету та факультету. Головними стратегічними завданнями юридичного факультету в 2023/2024 навчальному році, як і в попередньому, було збереження наявного контингенту студентів та аспірантів, кадрового потенціалу факультету, а також забезпечення його ефективного функціонування за всіма напрямками в умовах воєнного стану згідно зі Стратегією розвитку університету на 2019-2025 роки.

1. Кількісний та якісний склад факультету

Структурно юридичний факультет складається з п'яти кафедр та юридичної клініки. Також на факультеті діють такі колегіальні утворення, як Вчена рада і Науково-методична комісія.

До складу кафедр входять професори, доценти, старші викладачі, викладачі (загалом 64 особи, у т.ч. 17 докторів наук, 3 заслужених юристи України, 41 кандидат наук і доктор філософії), навчально-допоміжний персонал. Усі кафедри мають високий кадровий потенціал, що дозволяє утримувати належний рівень навчальної, методичної та наукової роботи. Зокрема, протягом 2023/2024 навчального року на кафедрі державно-правових дисциплін працювало 22 фахівця, у т.ч. 7 докторів юридичних наук (з них 2 – заслужені юристи України) та 12 кандидатів наук (з них 11 кандидатів юридичних наук, 1 – кандидат педагогічних наук); на кафедрі конституційного і муніципального права – 7 фахівців, у т.ч. 1 доктор юридичних наук та 6 кандидатів юридичних наук; на кафедрі кримінально-правових дисциплін – 10 фахівців, у т.ч. 4 доктора юридичних наук (з них 1 заслужений юрист України) та 5 кандидатів юридичних наук; на кафедрі цивільно-правових дисциплін – 13 фахівців, у т.ч. 2 доктори юридичних наук та 10 кандидатів юридичних наук; на кафедрі міжнародного і європейського права – 12 фахівців, у т.ч. 2 доктори юридичних наук, 1 доктор політичних наук, 6 кандидатів юридичних наук, 2 доктори філософії зі спеціальності 293 «Міжнародне право». Незважаючи на складну безпекову й соціально-економічну ситуацію в державі, у 2023/2024 навчальному році вдалося успішно провести вступну кампанію за всіма рівнями і напрямками підготовки, а відтак не допустити скорочення штатної чисельності працівників факультету, а також послаблення його кадрового потенціалу.

2. Освітня діяльність факультету

Юридичний факультет Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна здійснює освітню діяльність за спеціальностями 081-Право і 293-

Міжнародне право та забезпечує викладання низки міжфакультетських дисциплін. Також факультет здійснює науково-дослідну діяльність за напрямками «Право» та «Міжнародне право».

З огляду на безпекову ситуацію в Харківській області 2023/2024 навчальний рік було проведено за дистанційною формою. Втім навіть в умовах воєнного стану колективу факультету вдалося забезпечити освітній процес на належному рівні, провести зимову і літню сесію для студентів денної та заочної форм навчання, а в серпні 2024 року – вступну кампанію.

У листопаді 2023 року випускники юридичного факультету Каразінського університету вперше склали Єдиний державний кваліфікаційний іспит (ЄДКІ) за спеціальностями 081-Право та 293-Міжнародне право. 95% студентів-каразінців успішно спішно склали ЄДКІ з першої спроби. Цей показник є значно вищим за середній по Україні.

Наприкінці січня 2024 року освітній портал Education.ua опублікував перелік найкращих українських університетів, де вчать юриспруденції, щоб допомогти абітурієнтам визначитися із закладом вищої освіти для вступу. Перше місце у цьому рейтингу посів юридичний факультет Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (деталі за посиланням: <https://www.education.ua/news/2024/01/25/5-naikrashchychk-yurydychnykh-universytetiv-ukrainy/>). Це стало свідченням правильності обраної стратегії й тактики розвитку нашого факультету, а також високого фахового рівня його науково-педагогічного персоналу.

3. Навчально-методична діяльність факультету

Освітній процес на юридичному факультеті спрямований на формування у студентів компетентностей, передбачених державними стандартами освіти та відповідними освітніми програмами. Навчальна робота на юридичному факультеті у звітному періоді здійснювалася відповідно до законодавства України, існуючих нормативних положень МОН та Університету. За всіма формами навчання було своєчасно складено графіки навчального процесу, розклади аудиторних занять, відкритих лекцій, взаємовідвідувань, чергувань, консультувань, атестаційних іспитів і захистів кваліфікаційних робіт, проходження практик студентів. На факультеті застосовуються всі форми контролю, обов'язкові для закладів вищої освіти.

Дистанційна форма передачі знань реалізовувалася за допомогою платформ Moodle, Google Classroom, Zoom, Viber і Telegram. Всі навчальні дисципліни, освітній процес за якими провадиться працівниками факультету, у повному обсязі забезпечені навчально-методичними комплексами відповідно Положення про організацію освітнього процесу в Університеті. Протягом 2023/2024 навчального року було оновлено і розміщено на сайті факультету робочі програми всіх навчальних дисциплін. Крім того, викладачами факультету було розширено базу тестових завдань із навчальних дисциплін для проведення контрольних замірів знань студентів, оновлено базу тестових завдань для проведення атестаційних іспитів. Розроблено робочі програми та здійснено навчально-методичне забезпечення нових навчальних дисциплін відповідно до затверджених

навчальних планів (у т.ч. «Актуальні питання міжнародного і європейського екологічного права», «Конституційне право ЄС» та ін.), а також розроблення робочих програм навчальних дисциплін англійською мовою (зокрема, «Право міжнародної відповідальності», «Навчання у сфері прав людини для представників юридичних професій», ««Міжнародно-правові засади правозахисної діяльності» та ін.). Здійснюється систематичне наповнення офіційного веб-сайту факультету, сторінок кафедр, а також інтернет-ресурсів, що відбивають життя факультету у мережах Instagram, Facebook тощо.

Навчання на факультеті у 2023/2024 навчальному році проводилось у дистанційному форматі. Вимоги щодо вищезазначеного формату навчання юридичний факультет виконав на належному рівні.

Дистанційне навчання на юридичному факультеті здійснювалось згідно з рекомендаціями щодо організації поточного, семестрового контролю та атестації здобувачів фахової перед вищої та вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій навчання, через засоби комунікації, вбудовані до системи управління навчанням (LMS), електронну пошту, месенджери (Viber, Telegram та ін.), відеоконференції (Zoom, Google Meet, Skype та ін.), форуми, чати тощо.

Контрольні заходи освітнього процесу із застосуванням дистанційних технологій навчання відповідали таким вимогам: авторизований доступ до інформаційно-комунікаційних інструментів організації дистанційного навчання; можливість визначення часу початку і завершення доступу, тривалості виконання завдань; об'єктивність критеріїв перевірки результатів виконання; варіативність формування завдань контрольних заходів. Вперше всі форми підсумкового контролю проводились в системі Moodle.

Поточний контроль результатів навчання здобувачів освіти здійснювався під час проведення семінарських, практичних занять дистанційно, а також шляхом оцінювання індивідуальних завдань, що виконуються здобувачами освіти в електронній формі.

Проведення поточного контролю з використанням дистанційних технологій здійснювалось із використанням різних типів завдань, таких як: автоматизовані тести; різнорівневі індивідуальні завдання (презентація, проект тощо) з наданням зворотного зв'язку про результати перевірки навчальних досягнень здобувачів освіти за матеріалом, що вивчається; оцінювання викладачем взаємодії та комунікації між здобувачами освіти за допомоги чату, форуму, опитування тощо; завдання, що потребують розгорнутої, творчої відповіді (кейси) та інші інструменти.

Консультації викладачів кафедр, відкриті лекції, взаємовідвідування занять відбувались відповідно до графіків, розміщених на сайті юридичного факультету.

Робочі програми навчальних дисциплін розміщені на сайті юридичного факультету за посиланням: <https://law.karazin.ua/kafedri-yuridichnogo-fakultetu>. Навчально-методичні матеріали (матеріали до семінарських занять, питання для підсумкового та поточного контролю, матеріали щодо виконання індивідуальних завдань, критерії оцінювання тощо) розміщені в Google classroom викладачів та Moodle.

Рекомендовано до сертифікації та визнання як навчально-методичної праці

курс «Державне та договірне регулювання трудових відносин». Розробники: Л.В. Кулачок-Тітова, К.В. Федчишина.

Дистанційні курси з усіх навчальних дисциплін, що викладаються на юридичному факультеті, наявні (на дистанційних платформах Moodle або Google class), зокрема:

- кафедра державно-правових дисциплін – 53 дист. курсів;
- кафедра цивільно-правових дисциплін – 65 дист. курсів;
- кафедра кримінально-правових дисциплін – 35 дист. курсів;
- кафедра конституційного і муніципального права – 41 дист. курс;
- кафедра міжнародного і європейського права – 38 дист. курсів.

На факультеті здійснюється системна робота щодо підвищення якості освітнього процесу шляхом посилення його практичної спрямованості (зокрема залучення практичних працівників до освітнього процесу, популяризація роботи юридичної клініки, впровадження активних форм навчання із застосуванням мультимедіа тощо). Позитивно себе зарекомендувала практика проведення наукових, науково-методичних і методичних семінарів кафедрального та загальнофакультетського рівня. Зокрема, 24 жовтня 2023 року проведено науково-методичний семінар «Актуальні теоретико-практичні проблеми цивільного права в правових системах України та Держави Ізраїль (кафедра цивільно-правових дисциплін), а 21 лютого 2024 року – науковий семінар «Система місцевого самоврядування в Україні: стан, тенденції і перспективи в умовах воєнного часу» (кафедра конституційного і муніципального права).

Регулярно проводяться методичні семінари на кафедрі конституційного і муніципального права. Зокрема протягом 2023/2024 навчального року такі семінари проводилися чотири рази: «Організація навчального процесу з навчальної дисципліни «Конституційне право України» та керівництво перевірок курсових робіт (вересень 2023 р.); 2.5.2. «Організація навчального процесу з навчальної дисципліни «Державне (конституційне) право зарубіжних країн» (січень 2024); 2.5.3. «Організація навчального процесу з навчальної дисципліни «Муніципальне право» (вересень 2024 р.) 2.5.4. «Організація навчального процесу з навчальної дисципліни «Конституційне право ЄС» (вересень 2024 р.)

Науково-методичною комісією факультету Протягом 2023-2024 навчального року було рекомендовано до друку більше сорока навчально-методичних видань.

У 2022/2023 навчальному році на факультеті продовжено практику отримання охоронних документів на навчально-методичні розробки. Так, протягом звітнього періоду науково-педагогічними працівниками факультету отримано один охоронний документ на об'єкт інтелектуальної власності: свідоцтво № 121112 від 07.08.2023 про реєстрацію авторського права на твір «Альбом презентацій навчального курсу «Конституційне право ЄС». Автори: Воронов М.М., Серьогін В.О.

У 2023/2024 навчальному році працівниками юридичного факультету розроблено і запроваджено 2 короткотермінові сертифікатні програми: «Правовий статус військовослужбовців» і «Програма підготовки до ЄФВІ».

Загалом упродовж 2023-2024 навчального року було проведено 11 засідань

науково-методичної комісії, на яких було розглянуто різноманітні питання науково-методичного характеру, серед яких: підготовка питань з освітньої та науково-методичної роботи для розгляду на засіданні вченої ради юридичного факультету; рекомендація до розгляду на засіданні вченої ради юридичного факультету навчально-методичної документації: освітньо-професійних, освітньо-наукових програм спеціальностей; навчальних планів, робочих навчальних планів, робочих програм навчальних дисциплін тощо; обговорення і схвалення програм вступних випробувань; аналіз відкритих занять викладачів; аналіз вхідного, ректорського та семестрового контролів, результатів атестації здобувачів вищої освіти, рекомендації щодо присвоєння вченого звання тощо.

4. Наукова діяльність факультету

Наукова робота факультету здійснюється відповідно до плану науково-дослідної роботи факультету, затвердженого Вченою радою факультету.

Налагоджено системну роботу редакційної колегії «Вісника Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія: Право». Протягом 2023-2024 навчального року сформовано та затверджено Вченою радою університету видання двох випусків даного Вісника: випуск 36 (грудень 2023 р.) і випуск 37 (травень 2024 р.).

Протягом 2023-2024 навчального року працівниками факультету опубліковано шість монографій, два підручники і два навчальні посібники.

Протягом звітнього періоду науково-педагогічними працівниками факультету було опубліковано понад 200 наукових праць, у т.ч. 6 монографій, 2 підручники, 2 навчальні посібники, 88 наукових статей (у т.ч. 6 – у виданнях, що реферуються в Scopus та Web of Science), а також 104 тези доповідей на науково-практичних конференціях і «круглих столах».

Серед наукових праць, опублікованих працівниками факультету, варто відзначити такі:

- *монографії:*

Храмцов О.М. Кримінально-правове та кримінологічне забезпечення протидії образі честі і гідності військовослужбовця, погрози військовослужбовцю : монографія. Харків: Факт, 2023. 132 с.

Сироїд Т.Л. Забезпечення права на здоров'я дітей в умовах екологічних викликів: міжнародно-правовий аспект. *Міжнародний захист права людини на здоров'я та безпечне довкілля : монографія* / авт. кол.; за заг. ред. М.О. Медведєвої. Київ : Вид. дім «Вініченко». С. 55-85.

Федчишин С. А., Федчишина К. В., Спасенко В. О. Релігійна нейтральність як принцип державної служби: від обґрунтування до формалізації в Законі України «Про державну службу». Права людини та публічне врядування в сучасних умовах: колект. моногр. Рига: Baltija Publishing, 2023. С. 792-808.

Шаповал Р.В., Богуцький В.В., Григоренко Є.І., Мех Ю.В. Оборона, військове управління та юридична відповідальність: загальнотеоретичний аспект : монографія. Харків : Юрайт. 380 с.

Savchenko V., Ram K.Y., Todica C., Bensal S., Binkkour M. The social

scientist: monograph. Odisha (India): Yadam Institute of Research, 2024. P. 12-55.

Савченко В. Свобода волі в цивільному праві : монографія. Вінниця : ТОВ «УКРЛОГОС Груп». 2024. 464 с.

- *підручники та навчальні посібники:*

Міжнародне кримінальне право : підручник ; за заг. ред. Т.Л. Сироїд. Харків: Право. 2023. 512 с.

Сироїд Т.Л., Фоміна Л.О. Міжнародне право прав людини: підручник. Київ: Юрінком Інтер, 2023. 564 с.

Гендерна рівність в освіті та через неї : навчальний посібник / за ред. К.Б. Левченко, О. С. Мурадян. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2024. 264 с.

Цивільне право і цивільний процес: підготовка до атестаційного екзамену: навчальний посібник/ [уклад.: Устименко О.А. та ін.]. Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2024. 525 с.

У 2023-2024 навчальному році науково-педагогічні працівники факультету взяли участь у більш як 20 всеукраїнських та міжнародних наукових і науково-практичних конференціях і «круглих столах». Чотири наукові конференції були організовані самим факультетом. Зокрема, у жовтні 2023 року відбулася Міжнародна науково-практична конференція «Реалізація цілей сталого розвитку ООН в аспекті зміцнення національного та міжнародного правопорядку», у грудні 2023 року – Всеукраїнська науково-практична конференція «Захист прав людини на універсальному та регіональному рівнях», у квітні 2024 року – Міжнародна науково-практична конференція молодих вчених «Права людини в правовій системі ЄС», у червні 2024 року – Міжнародна науково-практична конференція «Від громадянського суспільства – до правової держави. Юридичні аспекти протидії сучасним загрозам сталого розвитку». Окремо слід відзначити масштабну жовтневу міжнародну конференцію, котра стала знаковою подією для університетської науки в Україні, оскільки її співорганізаторами вперше за роки незалежності виступили юридичні факультети одразу шести національних університетів України, а координаційним центром виступав саме юридичний факультет Каразінського університету

Крім того, 28 червня 2024 року на юридичному факультеті ХНУ імені В.Н. Каразіна в рамках реалізації Модуль Жана Моне «Договірне право Європейського Союзу» за фінансової підтримки Виконавчої агенції з освіти, аудіовізуалізації та культури Європейської Комісії ЄС відбувся «круглий стіл» на тему «Актуальні питання теорії та практики застосування європейського договірного права у приватноправових відносинах».

5. Підготовка науково-педагогічних кадрів найвищої кваліфікації

В аспірантурі ХНУ ім. В.Н. Каразіна за спеціальностями 081-Право та 293-Міжнародне право у 2023/2024 навчальному році проходили навчання 70 аспірантів денної та заочної форм навчання. Завдяки плідній роботі наукових керівників і гарантів освітньо-наукових програм протягом звітного періоду на факультеті спостерігалось істотне зростання кількості захистів дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії: якщо в позаминулому навчальному році відбувся тільки один такий захист, то в минулому – шість. Ступінь доктора

філософії зі спеціальності 081 Право отримали А.О. Бігунц, В.Е. Залевський, Д.О. Даниленко та І.С. Пустовалова, а зі спеціальності 293 Міжнародне право – К.А. Варнавська та І.С. Воеводін. Як за загальною кількістю аспірантів, так і за кількістю дисертацій, захищених аспірантами протягом навчального року, юридичний факультет є лідером серед всіх факультетів та навчально-наукових інститутів Каразінського університету.

6. Наукова робота студентів

На всіх кафедрах факультету активно функціонують студентські наукові гуртки: науковий студентський гурток з актуальних питань історії держави та права України, науковий студентський гурток з актуальних питань конституційного і муніципального права; науковий студентський гурток «Школа приватного права»; науковий студентський гурток з кримінально-правових дисциплін; науковий студентський гурток з міжнародного права.

17 листопада 2023 року проведено I тур олімпіади з правознавства серед студентів за спеціальностями 081-Право та 293-Міжнародне право. Переможцями олімпіади стали: 1-е місце – Д. Біла (гр. ЮМП-41), 2-е місце – М. Григорян (гр. ЮП-42), 3-е місце – В. Шульгін (гр. ЮП-43). Переможці олімпіади отримали преміальні бали з відповідних навчальних дисциплін.

Протягом навчального року науково-педагогічним складом факультету здійснювалось керівництво науковою роботою студентів та аспірантів з опублікуванням наукових статей чи тез доповідей на науково-практичних конференціях. Традиційно значна увага приділяється участі здобувачів вищої освіти у всеукраїнських і міжнародних освітньо-наукових заходах.

Зокрема, 9-10 листопада 2023 року в онлайн форматі відбувся IX Міжнародний студентський саміт «Права людини в умовах воєнного стану та сучасних глобалізаційних викликів». До участі в саміті долучилися понад 100 учасників із 30 закладів вищої освіти з усієї України, а також із Грузії, Литви, Польщі, Португалії та Румунії. Команда Каразінського університету в складі студентки 2-го курсу А. Бортник і студентки 3-го курсу С. Василенко здобули блискучу перемогу на цьому саміті, презентувавши на розсуд журі свій проект «Долучення внутрішньо переміщених осіб до життя в громаді за фактичним місцем проживання: конституційно-правові засади». Відзначимо, що це вже третя перемога каразінців на такому форумі, ще двічі команди нашого факультету здобували призові місця.

19 березня 2024 року за участі студентів Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна та Університету Вашингтона і Лі (м. Лексингтон, США) відбувся «круглий стіл» із питань забезпечення доброчесності та запобігання корупції у закладах вищої освіти. За результатами «круглого столу» робоча група студентів нашого факультету розробила і подала на розгляд керівництву університету проект Кодексу академічної доброчесності.

У березні 2024 року студентка юридичного факультету Каразінського університету Я. Нестерова у складі молодіжної делегації відвідала Європарламент і Єврокомісію, ознайомила з роботою цих інституцій Європейського Союзу, зокрема мала змогу безпосередньо спостерігати за ходом

обговорення питання щодо використання заморожених російських активів.

У період з 28 липня по 4 серпня 2024 року відбувалася щорічна, вже XII Літня школа конституційного права. У ній брала участь представниця юридичного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна студентка 2 курсу П. Князева. XII Літня школа була присвячена темі: «Конституціоналізм та війна: від *in bello* до *post bellum*». Захід проводився в межах співпраці ОБСЄ та Конституційного Суду України.

7. Підвищення кваліфікації

Науково-педагогічні працівники кафедр факультету брали активну участь у заходах з підвищення кваліфікації. Одним із пріоритетів факультету у 2023/2024 навчальному році в даній сфері були міжнародні науково-педагогічні стажування працівників. Зокрема, протягом звітнього періоду:

4-5 лютого 2024 року делегація від кафедри міжнародного і європейського права у складі завідувачки кафедри – професора Т.Л. Сироїд, професора кафедри О.А. Гавриленка, доцента кафедри П.В. Фоміна та викладача кафедри І.С. Воеводіна брала участь у тренінгу для академічних кіл «Особливості викладання міжнародного гуманітарного права в умовах міжнародного збройного конфлікту» у м. Київ.

Доцент кафедри цивільно-правових дисциплін В.О. Савченко у лютому 2024 року пройшов дводенний оффлайн тренінг «Розвиток кар'єри в академічному середовищі та поза ним» який проводила Британська академія в Лондоні.

Старший викладач кафедри цивільно-правових дисциплін М.В. Гура у період з 12 по 21 лютого 2024 року взяв участь у міжнародному підвищенні кваліфікації для наукових та науково-педагогічних працівників за темою: «Неформальна освіта та академічна доброчесність у підготовці бакалаврів та магістрів в країнах ЄС та Україні» на базі IBR LPNT (Research Institute of the Lublin Science and Technology Park, Poland) та IESF (International Foundation for Scientists and Educators, Ukraine).

Старший викладач кафедри цивільно-правових дисциплін А.А.Цибань у період з 23 квітня по 3 травня 2024 року брав участь у міжнародному підвищенні кваліфікації за темою: «EU standards and procedures for good governance» у рамках програми «Competence aid for Ukraine (CAFU)».

Доцент кафедри міжнародного і європейського права П.В. Фомін у травні 2024 року успішно закінчив навчання та отримав диплом Естонської школи дипломатії.

8. Виховна робота зі студентами

Згідно з «Положенням про інститут кураторів студентських академічних груп у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна» головним завданням кураторів є надання допомоги студентам у навчанні, науковій роботі, громадській діяльності, сприяння розвитку студентського самоврядування, виховання у студентів патріотизму, розвиток їх творчих здібностей та формування організаторських навичок. Загалом робота зі студентами на

юридичному факультеті має індивідуальне, групове та масове спрямування. В умовах дистанційного навчання куратори індивідуально спілкуються зі старостами груп та за потреби – з проблемними студентами, з тими, хто порушує навчальну дисципліну чи вимоги до освітнього процесу; групове спілкування реалізується на рівні академічної групи у вигляді проведення кураторських годин щотижня, екскурсій і зустрічей, бесід і позааудиторних заходів тощо. Масова взаємодія відбувається під час посвяти у студенти, підготовки і святкування Дня факультету, Дня юриста, інших важливих дат. Керівництвом факультету і кураторами академічних груп підтримувався постійний зв'язок зі студентами, вівся облік їх місць перебування, забезпечувалася їх моральна й матеріальна підтримка.

Як відомо, корупція є однією з найбільш складних проблем, з якими стикається сучасне вітчизняне суспільство; на сьогодні вона вийшла на рівень найсуттєвіших загроз національній безпеці України. За даних умов Каразінський університет як флагман вищої освіти і науки України не міг стояти осторонь загальнодержавних процесів запобігання і протидії корупції. За результатами відкритого конкурсу Міністерства освіти і науки України та Національного агентства з питань запобігання корупції за підтримки Програми USAID «Справедливість для всіх», у період з квітня по листопад 2023 року юридичний факультет Каразінського університету брав участь у реалізації пілотного проекту, спрямованого на підвищення інституційної спроможності закладів вищої юридичної освіти до мінімізації корупційних ризиків. У результаті реалізації проекту на офіційному сайті факультету було створено сторінку «Запобігання корупції», яка стала своєрідним інформаційним хабом з відповідної тематики. Крім того, було реалізовано систему заходів, спрямованих на підвищення поінформованості студентів про наявні ризики корупції в академічному середовищі та наявний організаційно-правовий механізм протидії корупції на нашому факультеті, посилено взаємодію керівництва, науково-педагогічного складу і студентів факультету з уповноваженим з питань запобігання корупції.

Каразінський університет має бути осередком нульової толерантності до будь-яких проявів корупції, а наш факультет – стати зразком високої правової культури, професійного і юридично довершеного механізму усунення корупційних ризиків у межах академічної спільноти.

9. Співпраця з іншими установами

Одним із пріоритетних напрямів взаємодії факультету з іншими установами є участь його працівників у роботі різного роду допоміжних органів при органах державної влади України. Зокрема, ректор університету, професор кафедри державно-правових дисциплін Т.Є. Кагановська є членом Експертної ради Міністерства освіти і науки України з питань атестації наукових кадрів зі спеціальностей 081-Право та 293-Міжнародне право. Завідувач кафедри міжнародного і європейського права Т.Є. Сироїд є членом Галузевої експертної комісії Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти в галузі знань 29 - Міжнародні відносини.

Декан факультету В.О. Серьогін і завідувач кафедри конституційного і

муніципального права М.М. Воронов є членами Науково-консультативної ради Конституційного Суду України, професор кафедри державно-правових дисциплін Д.М. Лук'янець – членом Науково-консультативної Ради Верховного Суду, а доцент кафедри державно-правових дисциплін Є.І. Григоренко – експертом Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки. Професор кафедри кримінально-правових дисциплін О.П. Шайтуро є членом Ради прокурорів України, а завідувач кафедри кримінально-правових дисциплін О.О. Житний – членом Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів.

Науково-педагогічний склад факультету бере активну участь у законопроектній діяльності. Зокрема, протягом звітного періоду фахівці факультету надавали свої наукові висновки на законопроекти про внесення змін і доповнень до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про Конституційний Суд України», «Про Збройні Сили України», «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», «Про місцеве самоврядування в Україні» тощо.

Традиційно тісні зв'язки має факультет із судовими установами. Зокрема, судді Апеляційного адміністративного суду № 2 беруть участь у профорієнтаційній роботі зі студентами, а Харківський окружний адміністративний суд є базою для проходження практики студентами факультету.

Одним із пріоритетних напрямів діяльності керівництва факультету протягом звітного періоду залишалось зміцнення співробітництва з роботодавцями та представниками інших правничих шкіл України. Зокрема:

19 березня 2024 року укладено Меморандум про співробітництво між юридичним факультетом Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна та Адвокатським об'єднанням «Донець і Партнери»;

27 березня 2024 року укладено Меморандум про співробітництво між юридичним факультетом Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна та навчально-науковим юридичним інститутом Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;

3 червня 2024 року укладено Меморандум про співпрацю між Верховним Судом і Харківським національним університетом імені В.Н. Каразіна.

Співробітництво сторін ґрунтуватиметься на принципах рівності, академічної доброчесності, спільності інтересів і взаємної поваги. Воно включатиме в себе координацію діяльності, а також підготовку та реалізацію спільних заходів, проектів і програм у сфері освіти та науки. Меморандумами передбачено такі напрями співробітництва, як регулярний обмін інформацією, науковими та освітніми матеріалами, надання взаємних консультацій та іншої науково-методологічної підтримки, публікація результатів спільних наукових заходів, спільне обговорення дисертаційних робіт, залучення провідних вчених до процесу атестації кадрів вищої кваліфікації, проведення спільних правоосвітніх заходів тощо.

10. Міжнародна співпраця

Пріоритетного значення серед напрямків міжнародної співпраці факультету на сучасному етапі набуває грантова діяльність. Протягом 2023/2024 навчального

року на факультеті тривала реалізація двох грантових проєктів Модуль Жана Моне Програми ЄС Erasmus+ : «Конституційне право ЄС» / «EU Constitutional Law» (2022-2025 рр.) та «Договірне право Європейського Союзу» (EU Contract Law) (2023-2026 рр.). У межах даних проєктів запроваджено в навчальний процес відповідні навчальні курси; передбачено підготовку наукових статей, навчальних і навчально-методичних матеріалів; проведення низки науково-практичних конференцій і круглих столів. У реалізації обох грантових проєктів беруть участь фахівці з провідних університетів держав-членів Європейського Союзу, зокрема з Італії, Латвії, Німеччини та ін.

Викладачі кафедри конституційного і муніципального права знову взяли участь у міжнародному конкурсі на отримання грантової підтримки. У липні 2024 року було оголошено переможців грантів Жана Моне в сфері вищої освіти (Jean Monnet Actions in the Field of Higher Education). Заявка команди юридичного факультету перемогла у категорії Жан Моне: модулі (Jean Monnet Modules) з проєктом «Демократія участі та багаторівневе врядування в ЄС». Реалізація проєкту розрахована на 2024-2027 роки. Обсяг фінансування складає 35 тис. євро.

Коло зарубіжних партнерів факультету щороку зростає. Одним із перспективних напрямків такого співробітництва виглядає багатоаспектна взаємодія з юридичним факультетом Університету Вашингтона і Лі (м. Лексингтон, США). Так, 12.12.2023 у режимі відео-конференції за підтримки Американського агентства з міжнародного розвитку (USAID) у межах реалізації проєкту «Справедливість для всіх» відбулася робоча зустріч між представниками юридичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна та представниками Університету Вашингтона і Лі, відомими дослідниками питань протидії корупції, професорами С. Райсом та М. Драмбл. Метою заходу було обговорення перспектив поглиблення подальшої співпраці між юридичним факультетом та американською академічною спільнотою з питань організації проведення спільних наукових досліджень та освітньо-практичних заходів, присвячених різноманітним аспектам протидії корупції. У результаті обговорення сторонами було вирішено розширити подальший формат реалізації спільних ініціатив щодо розробки інноваційних організаційно-правових механізмів протидії корупції з урахуванням кращих національних та зарубіжних практик. Акцентовано увагу на можливостях використання потенціалу науково-викладацького складу юридичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна у формуванні і втіленні кращих стандартів нульової толерантності до проявів корупції у системі вищої освіти України. Також досягнуто домовленості про подальшу розробку спільних україно-американських ініціатив з питань наукової розробки концепції антикорупційної безпеки держави.

У період з 5 по 12 лютого 2024 року декан юридичного факультету В.О. Серьогін перебував із робочим візитом у м. Ченстохові (Республіка Польща). У рамках візиту він провів робочі зустрічі з керівництвом Університету імені Яна Длугоша в Ченстохові, взяв участь у врученні дипломів випускникам «Школи українського права», що функціонує в цьому університеті, а також провів майстер-класи для викладачів та студентів факультету права та економіки,

зокрема лекцію-презентацію на тему «Конституційне право України в умовах війни». Під час зустрічі з деканом факультету права та економіки Університету імені Яна Длугоша професором Е. Желяско-Маковською, а також завідувачем кафедри конституційного і порівняльного права професором Б. Пшеворою було обговорено плани подальшої взаємовигідної співпраці та визначено перелік спільних заходів у сфері освіти і науки на 2024 рік.

Традиційно представники юридичного факультету беруть участь у численних програмах академічної мобільності, виборюють і реалізують зарубіжні грантові проекти, проходять стажування у зарубіжних державах та підвищують професійну кваліфікацію на базі міжнародних урядових регіональних організацій (ОБСЄ, Рада Європи). Зокрема, протягом звітного періоду доцент кафедри цивільно-правових дисциплін В. Савченко проводив дисертаційне дослідження та здійснював викладацьку діяльність в Оксфордському університеті.

У період з 16 лютого по 15 березня 2024 року на базі юридичного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна працювала Віртуальна школа Sibillini-Europa 2024 (український випуск). Вона складалася з 16 годин аудиторних занять і 14 годин позааудиторних занять (загалом 1 кредит ECTS) і стала першим кроком у серії заходів Sibillini-Europa щодо європейської інтеграції. Школа надала студентам можливість поглибити своє розуміння Європейського Союзу, не лише ознайомивши їх із основами та функціонуванням органів та інституцій ЄС, але й забезпечивши основними елементами розуміння та аналізу сучасних політичних викликів і дилем, що стоять перед ЄС. Лекції проводили провідні італійські фахівці з права ЄС, зокрема Е. Альбанезі, А. Бітумі, Е. Брогі, Д. Калісті, Ф. Капеллі, Н. Немарі, Ф. Делла Піацца, Ф. Сакконі та П. Сеттембрі. Віртуальна школа Sibillini-Europa 2024 (українська версія) об'єднала 20 студентів з Італії та 20 студентів з України (юридичного факультету Каразінського університету) з метою сприяння взаєморозумінню та діалогу з питань, пов'язаних із сучасною Європою та процесом вступу України до ЄС.

Делегація юридичного факультету Каразінського університету у складі доцента кафедри конституційного і муніципального права Л.М. Гришко, старшого викладача кафедри цивільно-правових дисциплін Я.О. Менів, аспірантки юридичного факультету Т. Псьоти та студентки юридичного факультету Д. Шульги взяла участь у міжнародному заході «Правові виклики, пов'язані з інтеграцією до Європейського Союзу – польські та українські перспективи», що відбувся 16-18 квітня 2024 р. на базі Ягеллонського університету в рамках ініціативи «Una Europa» в м. Краків (Республіка Польща).

Юридичним факультетом регулярно подається інформація для формування реєстру експертів щодо визначення місця Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна у Рейтингу найкращих університетів світу (QS World University Rankings). Факультет активно розвиває співпрацю з академічними експертами та експертами-роботодавцями задля реалізації у майбутньому програм працевлаштування випускників факультету.

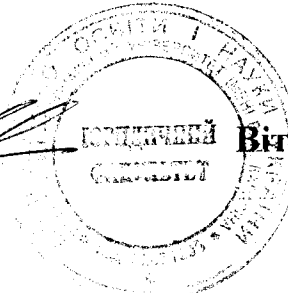
11. Робота з випускниками шкіл та абітурієнтами, профорієнтаційна робота зі студентами

Керівництво та науково-педагогічний склад факультету упродовж 2023/2024 навчального року брали участь у зустрічах з директорами шкіл м. Харкова, проводили бесіди з учнями шкіл і їхніми батьками з приводу переваг здобуття юридичної освіти на юридичному факультеті ХНУ імені В.Н. Каразіна. Представники факультету брали активну участь у профорієнтаційних заходах, зокрема у «Днях відкритих дверей» Каразінського університету, у «Дні науки», проводили тематичні лекції для випускників шкіл в оффлайн режимі, поширювали інформаційні буклети про факультет. Пріоритетна роль у даному напрямку роботи відводиться безпосередньому спілкуванню з випускниками шкіл і їхніми батьками, формуванню позитивного іміджу юридичного факультету Каразінського університету як флагмана вітчизняної правничої освіти і науки, чий випускники користуються високим попитом на ринку праці.

12. Перспективні напрями роботи факультету

1. Розробка нових короткотермінових сертифікатних програм, які відповідають потребам правничої практики та новітнім змінам на ринку освітніх послуг.
2. Забезпечення ефективної участі науково-педагогічних працівників факультету в реалізації програми «Університетський підручник».
3. Інтенсивна підтримка роботи соціальних груп у мережі Internet, присвячених життю факультету, поліпшення інформаційного наповнення веб-сайту факультету.
4. Активізація наукової діяльності співробітників факультету, зокрема у виданнях, що індексуються у наукометричній базі Scopus.
5. Активізація міжнародної діяльності факультету, посилення розробки грантових програм, розширення академічної мобільності в освітній діяльності.
6. Посилення профорієнтаційної роботи серед випускників шкіл, посилення зв'язів із випускниками факультету; підвищення іміджу факультету як флагмана вітчизняної правничої освіти і науки, центру підготовки висококваліфікованих кадрів, які користуються попитом на ринку праці.
7. Розширення переліку баз практик, зокрема шляхом співпраці з правоохоронними органами, адвокатськими компаніями та бізнес-структурами.
8. Активізація участі викладачів у міжнародних програмах підвищення кваліфікації.
9. Посилення співпраці в освітньо-науковій сфері з іншими правничими школами України та роботодавцями.
10. Розширення участі зарубіжних фахівців в освітньо-науковій діяльності факультету (запровадження на факультеті інституту запрошених професорів, залучення зарубіжних науковців до складу редакційної колегії «Вісника ХНУ імені В.Н. Каразіна. Серія: Право» тощо).

**Декан
юридичного факультету**

Віталій СЕРЬОГІН